

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Põhjamaade-Balti vesinikukoridori ja selle toimimiseks vajaliku taristu riigi eriplaneering

Monika Korolkov

Maa- ja ruumipoliitika osakond
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Siim Iimre

Teadus- ja
arendustegevuse juht
Elering

Marju Kaivapalu-Kaasik

Vesiniku taristu planeeringute
projektijuht
Elering

Riigi eriplaneeringu eesmärk ja maksumus

- Riigi eriplaneeringu (REP) eesmärk on kavandada **Põhjamaade-Balti vesinikukoridori Eesti osa ja selle toimimiseks vajalik taristu.**
- REPi tulemusel koostatakse terviklik ruumilahendus Põhjamaade-Balti vesinikutaristu ja sellega funktsionaalselt koos toimivate ehitiste tarbeks.
- REP-iga kavandatakse vesinikutaristu sh vesiniku ülekandetorustik, kraanisõlmed (8-20 km tagant) jaotus- ja mõõtejaamad (kuni 2) ning kompressorjaamad (kuni 2). Torustik projekteeritakse maa-alusena vähemalt 1 m sügavusele (sügavus maapinnast toru peale).
- Rajatav vesinikutaristu on strateegiline võimalus Eestile osaleda Euroopa tuleviku energiasüsteemis, tugevdades energiajulgeolekut ja majanduslikku positsiooni. Vesinikutaristu rajamine toetab kliima- ja energiapoliitika eesmärkide saavutamist ning loob pinnase uute madala heitmega tööstuste tekkeks, edendades seeläbi Eesti majandusarengut.
- Planeeringu eeldatav maksumus asukoha eelvaliku etapis on 1,5 mln eurot. Planeeringu koostamist rahastab Elering AS (50% ulatuses Euroopa Liit).
- Planeering algatati 23.03.2026 www.riigiteataja.ee/akt/324032026001

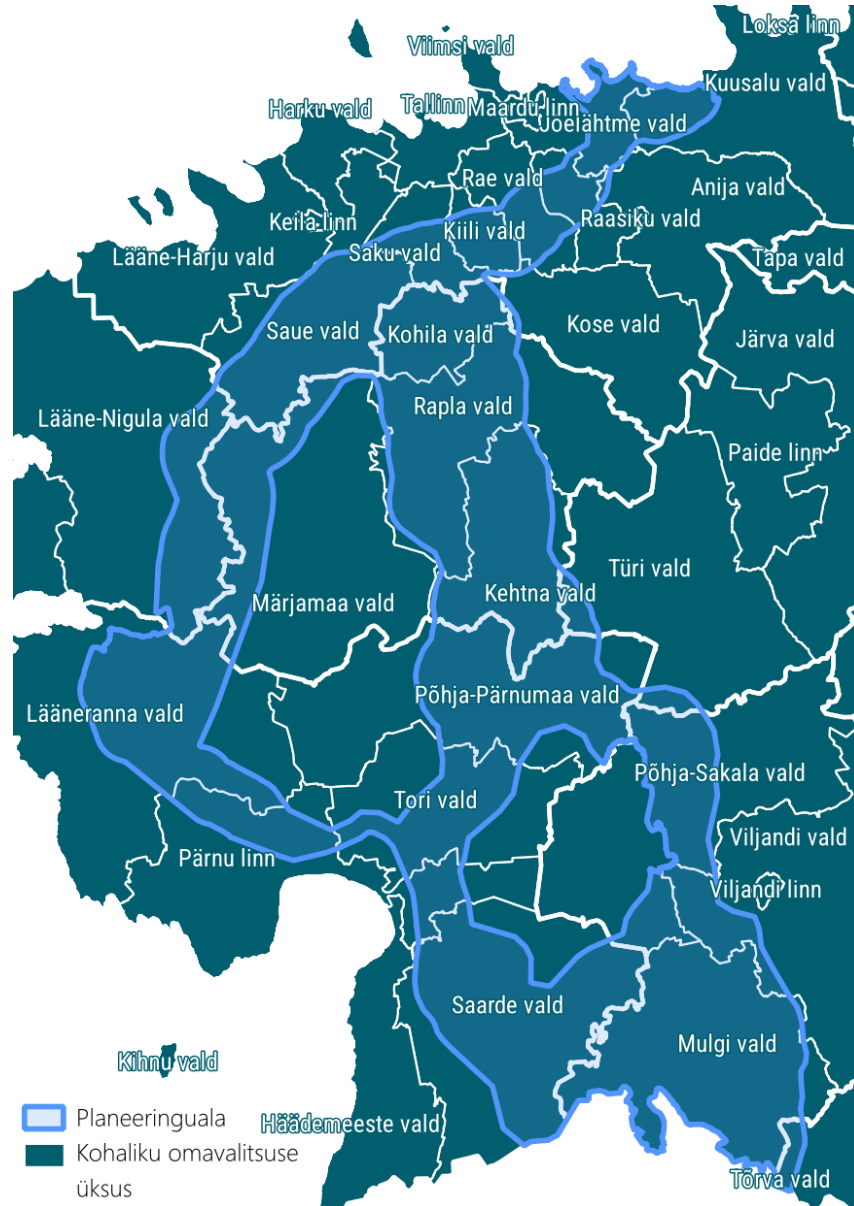

Projekti taust

- **Sept. 2022** käivitasid 6 gaasi süsteemihaldurit, Soome Gasgrid Finland, Eesti Elering, Läti Conexus Baltic Grid, Leedu Amber Grid, Poola GAZ-SYSTEM ja Saksamaa ONTRAS projekti nimetusega "Põhjamaade-Balti vesinikukoridor" (Nordic-Baltic Hydrogen Corridor).
- **28.11.2023** Euroopa Komisjon lisas vesinikukoridori projekt prioriteetsete energiataristu projektide nimekirja (PCI list).
- **01.06.2025** Vesinikukoridori projektipartnerid allkirjastasid Euroopa 50% kaasrahastamise lepingu teostatavusuuringute läbiviimiseks.
- **01.12.2025** Elering AS esitas taotluse Põhjamaade-Balti vesinikutaristu riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamiseks.
- **25.02.2026** Toimus vesinikumajanduse infopäev: "Milliseid võimalusi avab vesinik Eesti majanduses?,,

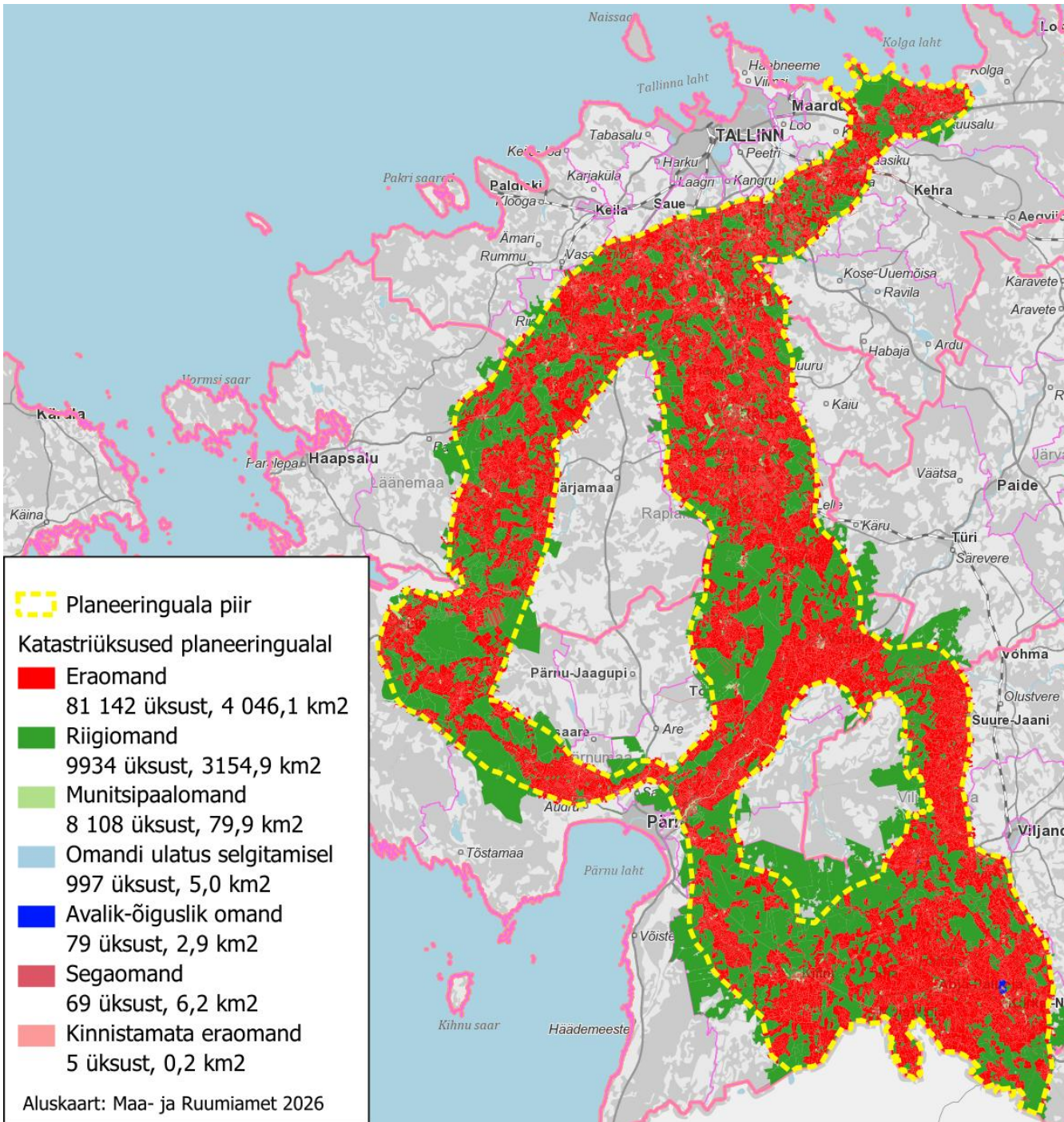
Planeeringuala

- Harjumaal Kuusalu, Jõelähtme, Anija, Raasiku, Rae, Kiili, Kose, Saku, Saue vald;
 - Raplamaal Kohila, Rapla, Kehtna, Märjamaa vald;
 - Lääne maakonnas Lääne-Nigula vald;
 - Järva maakonnas Türi vald;
 - Pärnu maakonnas Lääneranna, Põhja-Pärnumaa, Tori, Saarde vald ja Pärnu linn;
 - Viljandi maakonnas Põhja-Sakala, Mulgi ja Viljandi vald;
 - Valga maakonnas Tõrva vald.
- **Planeeringuala** suurus u 6432 km²

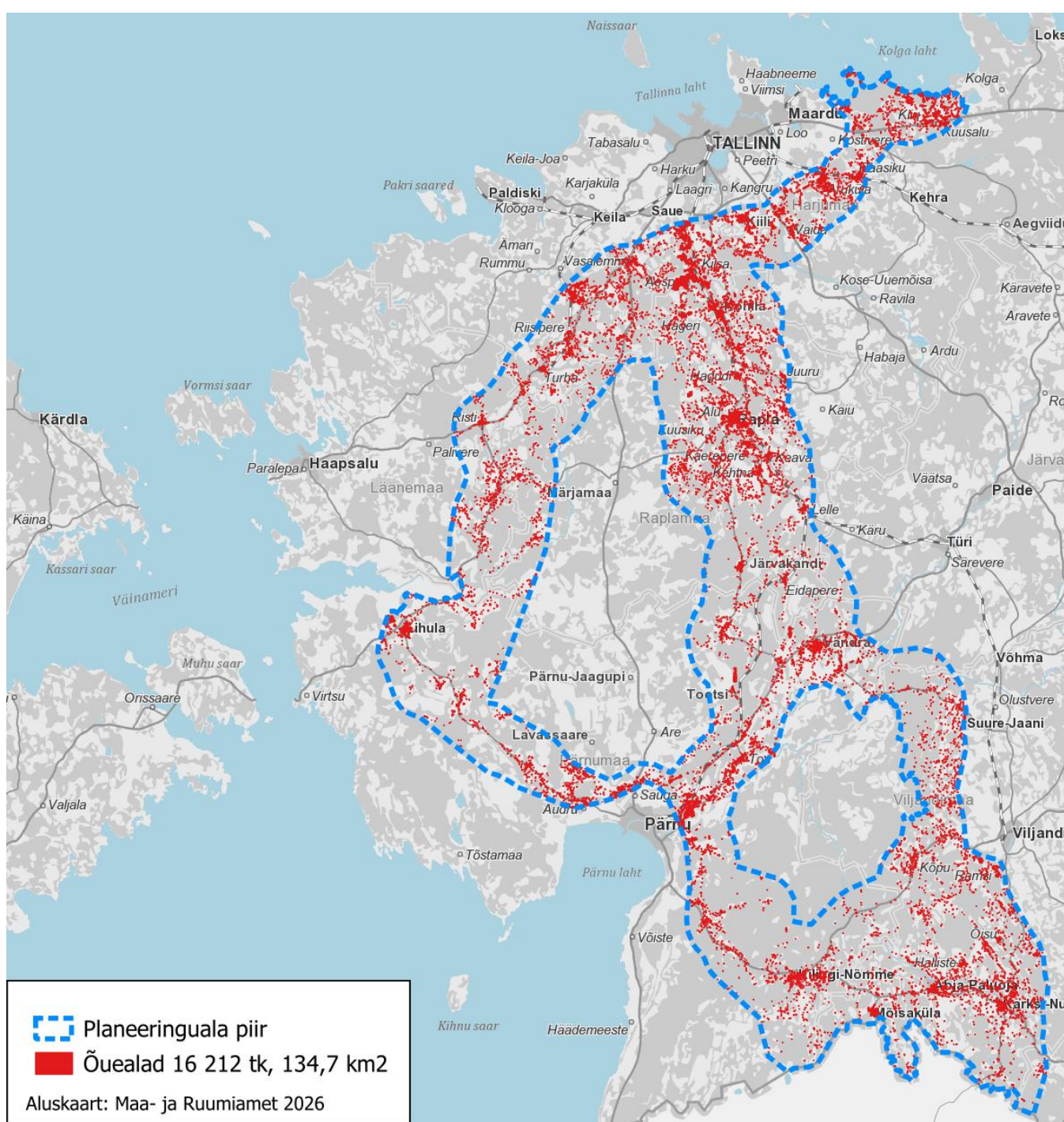
MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

	Planeeringuala piir
Katastriüksused planeeringualal	
	Eraomand 81 142 üksust, 4 046,1 km ²
	Riigiomand 9934 üksust, 3154,9 km ²
	Munitsipaalomand 8 108 üksust, 79,9 km ²
	Omandi ulatus selgitamisel 997 üksust, 5,0 km ²
	Avalik-õiguslik omand 79 üksust, 2,9 km ²
	Segaomand 69 üksust, 6,2 km ²
	Kinnistamata eraomand 5 üksust, 0,2 km ²
Aluskaart: Maa- ja Ruumiamet 2026	

- Planeeringualas on u 99 634 katastrit

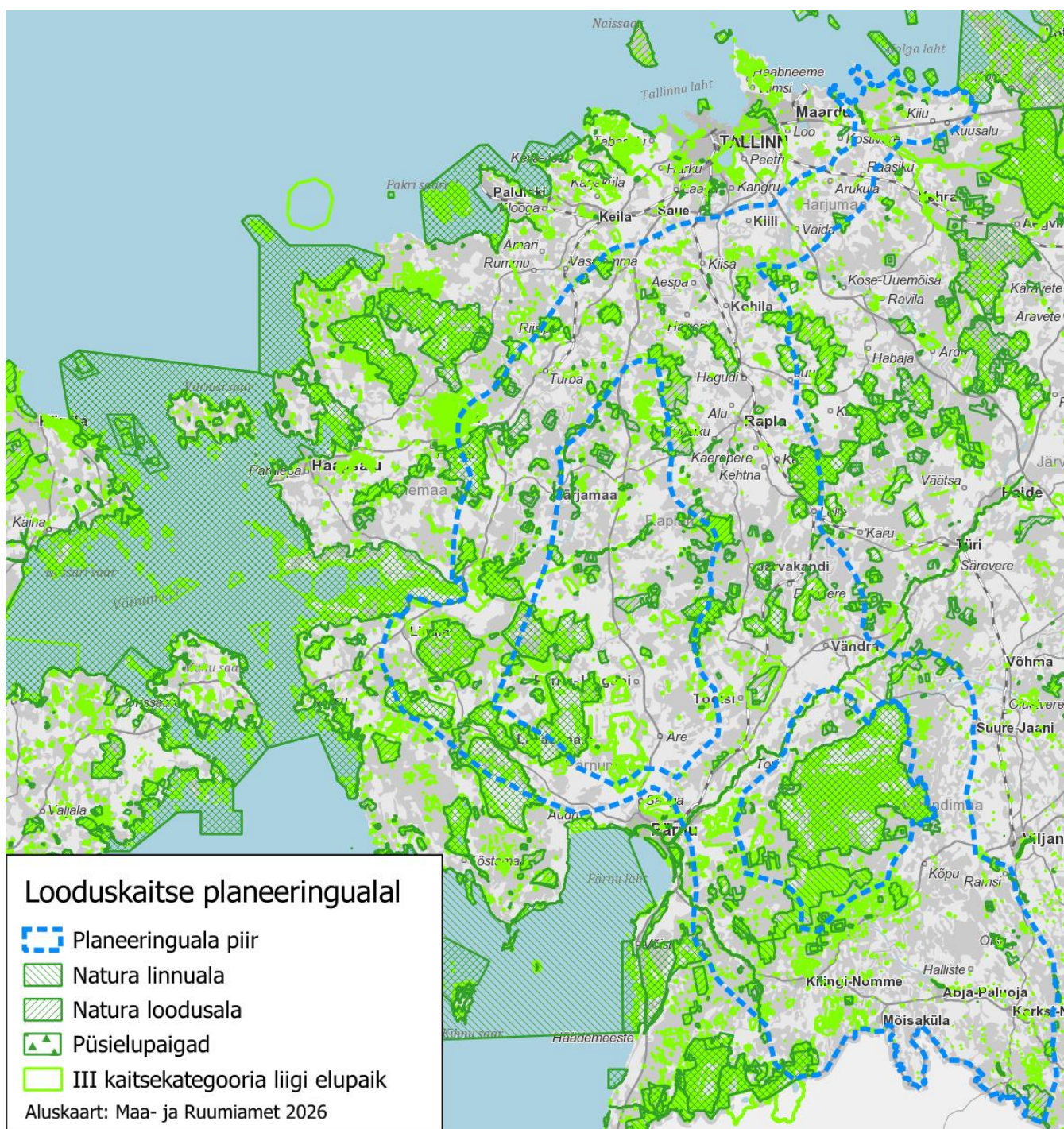

- Õuealadega on planeeringualast kaetud 134,7 km² (kokku u 16 212 õueala ehk 2,1 %)

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

- Erinevate looduskaitsete piirangutega on planeeringualast hõlmatud ca 18% (1 158 km²)

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Riigihankega hangitav meeskond

Riigi eriplaneeringu, asjakohaste mõjude hindamise, sh KSH esimese etapi aruande koostamise meeskond:

Töögrupi juht

Planeerija

Geoinformaatika spetsialist

KSH juhtekspert

Sotsiaalsete mõjude hindamise spetsialist

Kultuuriliste mõjude hindamise spetsialist

Majanduslike mõjude hindamise spetsialist

Planeerimis- ja keskkonnaõiguse ekspert

Graafilise disaini tegija

Assistent

Kommunikatsioonispetsialist

Asukoha eelvaliku etapi eskiisprojekti koostamise

lähteülesande koostamise meeskonda kuulub vähemalt:

Vesinikutaristu projekteerija

Kompressorjaama projekteerija

Vesiniku tehniline ekspert

Arheoloogia eksperthinnangu koostaja

Arheoloogia eksperthinnangu koostaja

Linnustiku ekspertarvamuse koostamise meeskond

Linnustiku juhtekspert

Rändlindude ekspert

Maismaalinnustiku ekspert

Loomastiku ekspertarvamuse koostamise meeskond

Käsitiivaliste ekspert

Loomastiku juhtekspert

Kahepaiksete ekspert

Roomajate ekspert

Taimestiku ekspertarvamuse koostamise meeskond

Taimestiku ekspert

Maastike sidususe ekspert

Natura ekspertarvamuse koostaja

Natura 2000 ekspert

Geoloogia ekspertarvamuse koostaja

Geoloogia ekspert

Riskianalüüsi koostaja

Riskijuhtimise/ohutuse spetsialist

Riigihankega hangitavad uuringud/ tööd (1)

1. Sotsiaalmajanduslik analüüs

Hinnata vesinikukoridori ja sellega seotud taristu võimalikke mõjusid sotsiaalsele, majanduslikule ja kultuurilisele keskkonnale ning inimese tervisele ja heaolule, arvestades planeeringu eesmärke ja mõjuala.

2. Arheoloogiline eksperthinnang

Tuvastada planeeringualal paiknevad kultuuriväärtused ja hinnata nende säilimise tagamise võimalusi vesinikukoridori kavandamisel ja elluviimisel.

3. Loomastiku ekspertarvamus

Hinnata vesinikukoridori ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamisega kaasnevaid mõjusid loomastikule ning anda sisend asukohaalternatiivide võrdlemiseks

4. Linnustiku ekspertarvamus

Selgitada planeeringualal esinevate linnuliikide ja nende elupaikade seisund ning hinnata vesinikukoridori ja taristu rajamisega kaasnevaid mõjusid linnustikule.

5. Käsiivalised

Hinnata vesinikukoridori ja sellega seotud taristu võimalikku mõju käsiivalistele ning toetada trassi- ja asukohaalternatiivide võrdlemist.

6. Maahõive ja taimestiku ekspertarvamus

Hinnata vesinikukoridori ja taristu rajamise mõjusid maahõivele, taimkattele ja rohevõrgustiku toimimisele ning anda sisend asukohaalternatiivide võrdlemiseks.

Riigihankega hangitavad uuringud/ tööd (2)

7. Natura 2000 eelhindamine ja vajadusel Natura asjakohane hindamine

Selgitada vesinikukoridori ja taristu rajamise võimalikke mõjusid Natura 2000 alade kaitse-eesmärkidele ning hinnata alternatiivide teostatavust.

8. Vesinikukoridori ja selle toimimiseks vajaliku taristu eskiisprojektid

Töötada välja tehniliselt realistlikud lahendused vesinikukoridori ja selle toimimiseks vajaliku taristu kavandamiseks ning võrrelda asukohaalternatiive.

9. Müra ja vibratsiooni modelleerimine

Hinnata vesinikukoridori rajamise ja käitamisega kaasnevat müra ja vibratsiooni ning nende vastavust kehtivatele nõuetele.

10. Kliimakindluse analüüs

Hinnata vesinikukoridori ja taristu rajamise ning käitamise mõju kliimale ja kliimamuutustele ning kliimamuutuste mõju kavandatavale tegevusele.

11. Geoloogiline analüüs

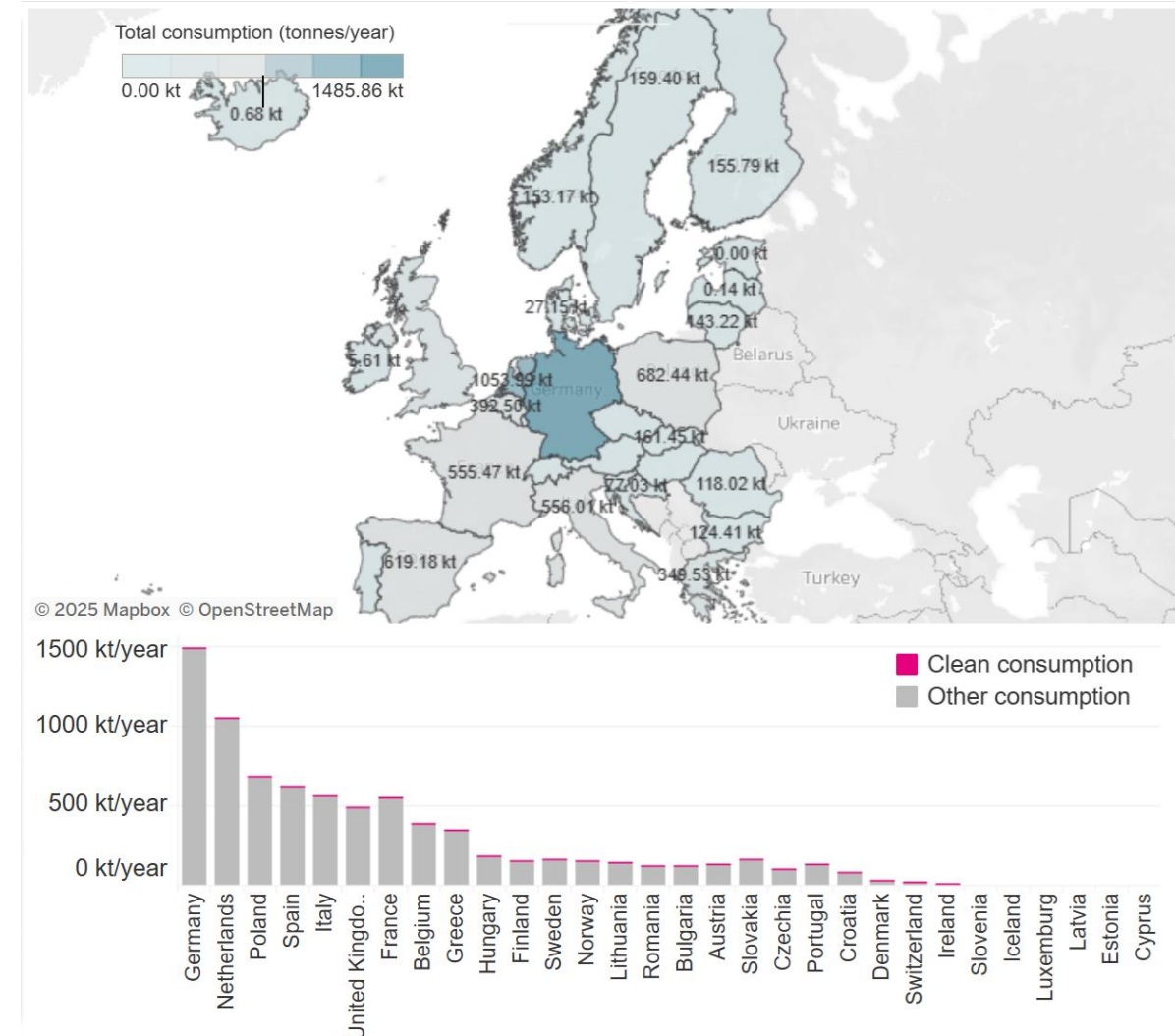
Hinnata vesinikukoridori ja sellega seotud taristu rajamiseks sobivaid geoloogilisi tingimusi ning tuvastada võimalikud riskid ja leevendusmeetmed.

12. Riskianalüüs

Tuvastada vesinikukoridori ja taristu rajamise ning käitamisega seotud ohud, hinnata nende tõenäosust ja mõju ning määrata vajalikud ohutusmeetmed.

Vesiniku tarbimine täna (2024 numbrid)

- Euroopas tarbiti 2024 aastal 7,9 Mt vesinikku (260 TWh).
- 99% täna tarbitud vesinikust toodetakse tööstuste juures fossiilkütustest (maagaasist).
- 95% tarbitavast vesinikust kulub kemikaalide tootmisele (väetised, kütused ja muud kemikaalid).
- Euroopas on täna 1636 km vesinikutorustikke.
- Suurim vesiniku tarbija Euroopas on Saksamaa. Tarbides 55 TWh aastal 2023.

Eesti huvides on Saksa-Soome vesinikutoru rajamine mööda maismaad

... sest lisaks transiiditulule loob vesinikutaristu Eestis uusi võimalusi, mida meil on võimalik realiseerida, kui soovi on:

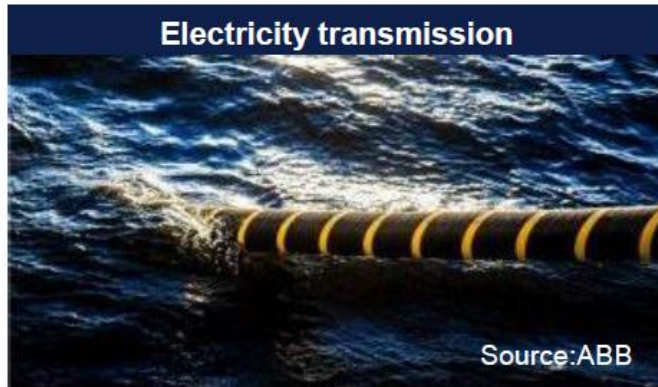
- Energiajulgeolek
- Elektrisüsteemi varustuskindlus
- Täiendav majanduskasv ja uus tööstus
- Ekspordivõimalused elektritootjatele
- Heitmete vähendamine

Miks mitte importida elektrit?

Suurte energiamahdade jaoks on torustransport pikema maa peale väga palju odavam.

- Torustikud ja merekaablid maksavad enam-vähem sama palju.
- Torustikud suudavad mitu korda rohkem energiat üle kanda.

Electricity transmission

Source:ABB

BritNed Interconnector

Length	260 km
Investment	600 MEUR
Capacity	1 GW _{el}
Specific investment	230 €/kW/100 km

Gas transport

Source: DNV

Bacton-Balgzand Pipeline **bbl company**

Length	230 km
Investment	600 MEUR
Capacity	20 GW _{CH4} capacity
Specific investment	11 €/kW/100 km

Miks vesinikukoridori vaja on?

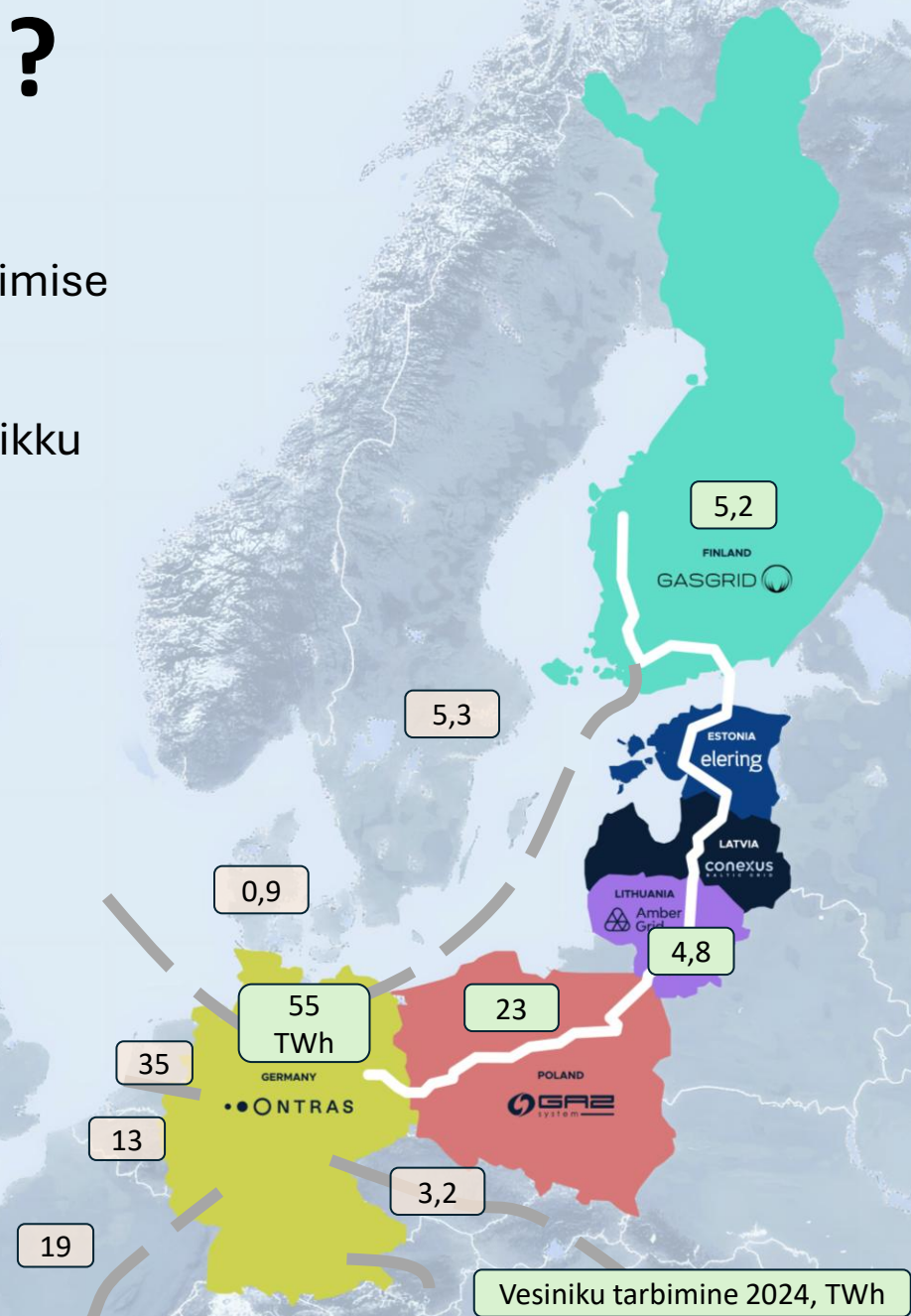
- Vesiniku tarbimine Euroopas 260 TWh aastas,
- Saksamaa on Euroopa suurim vesiniku tarbija, prognoositakse tarbimise kahekordistumist aastaks 2030,
- Saksa riik on otsustanud rajada 9000km siseriiklikku vesinikutorustikku aastaks 2032,
- Aktiivselt otsitakse Euroopa sisest asendust tänasele fossiilsele vesinikule – Soome suudab osa sellest vajadusest täita keskkonnasõbraliku vesinikuga,
- Eestil geograafiline positsioon võimaldab meil saada kasu Soome-Saksamaa vahelisest transiidist,
- Konkureerime siinjuures teiste projektide ja regioonidega.

Kaasrahanud
Euroopa Liit

NBHC
Nordic Baltic
Hydrogen Corridor

Mis kasu on vesinikutaristust Eestile?

- Transiiditulu Soome ja Saksamaa vahelisest vesiniku transiidist,
- Eesti kui oluline lüli Põhjamaade ja Kesk-Euroopa energiavoogudes,
- Võimalus uuteks energia- ja tööstusinvesteeringuteks läbi kohaliku tootmise ja tarbimise,
- Võimalus uue majandussektori arendamiseks ning kõrgema lisandväärtusega töökohtade loomiseks,
- Mitmekesisem energiavarustus vähendab sõltuvust üksikutest tarnijatest / kütustest / hindadest,
- Luuakse eeldused siseriikliku taristu laiendamiseks.

Vesinikutaristu projekt viiakse ellu vaid siis, kui see on Eestile majanduslikult ja ühiskondlikult kasulik.

elering

Plaan Eestis

- **Märts 2026** – otsus riigi eriplaneeringu algatamiseks.
- **2028 lõpp** – eeldatav riigi eriplaneeringu kehtestamine.
- **2029+** – rahvusvaheliste kokkulepete sõlmimine.
- **2030-2032** – eeldatav investeerimisotsus.
- **2032+** – projekteerimine, ehitamine.
- **2035+** – eeldatav vesinikukoridori valmimine.

Gaasitrassi ehitus (2019)

Paldiski kompressorjam (2021)

Gaasitrass Keila lähistel (2023)

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Täname kuulamast!